

Nytt fra

ØSTMARKA

Medlemsblad for Østmarkas Venner 42. årgang Nr. 1/2008

Årsmøte 26. mars
Tove Nilsen
Guldsmeden del II

Hvem er vi og hva gjør vi?

Av Steinar Saghaug

Østmarkas Venner har som formål å bevare Østmarka som natur- og friluftsområde for dagens og kommende generasjoner. Siden starten i 1966 har foreningen kjempet for å beskytte Østmarka mot ytterligere boligbygging, tekniske inngrep som kraftlinjer, avfallsdeponier, skytebaner og veier, og uvetting skogsdrift.

Østmarka har et totalt areal på 245 km² og er omkranset av kommunene Oslo, Lørenskog, Rælingen, Enebakk og Ski. Om lag 300 000 mennesker sokner til Østmarka, hvor de kan benytte seg av et fantastisk flott friluftstilbud, bl.a. 250 km blåmerkete stier og 400 km rødmerkete skiløyper. Det viktigste vernet av Marka er at flest mulig bruker den – på en bærekraftig måte.

Men uten foreningens innsats i mer enn 40 år hadde Østmarka utvilsomt vært mindre og fattigere på naturopplevelser. «Resultatlista» for hva vi har oppnådd er lang og kan leses med mangt et lettelsens sukk. Det vil føre for langt å nevne alle sakene her, men for eksempel er flere planer om boligbygging innenfor markagrensen stoppet, en har bidratt til mer miljøvennlig skogsdrift i Oslo kommunes skoger, hindret at en ny skytebane sørøst i Oslo blir anlagt i Østmarka, bidratt til at inngrepene i forbindelse med kraftlinjen fra Røykås til Klemetsrud ble langt mindre enn planlagt, at lekkasjene fra Puttjern og Lutvann til Romeriksporten ble stoppet, bidratt til opprettelsen av to naturreservater og deltatt i arbeidet med å få en egen lov som skal sikre hele Oslomarka.

Samtidig har foreningen arbeidet for å spre kunnskap om Østmarkas mange og enestående naturverdier og dens rike kulturhistorie. Dette gjøres gjennom medlemsbladet vårt «Nytt fra Østmarka», vår nettside www.ostmarkasvenner.no og ved foredrag og innledninger på møter og seminarer. Vi har også et godt samarbeid med alle de store og mindre serveringsstedene i marka vår. Vi søker også kontakt med idrettslag, en ro- og padlekklubb og orienteringslag med tilbud som bl.a. Ola Dilt.

Ved utgangen av 1967 hadde Østmarkas Venner totalt 988 medlemmer, av disse var 72 organisasjoner og borettslag. Ved inngangen til 2008 har foreningen 3 368 medlemmer, hvorav 123 organisasjoner og borettslag. Mye av denne økningen har skjedd i løpet av de siste ti årene, hvor medlemstallet er blitt fordoblet. Ettersom foreningens virksomhet (bortsett fra viktige organisatoriske støttefunksjoner som ivaretas av sekretær og regnskapsfører) er basert på frivillig og ulønnet innsats, mener jeg det er riktig å hevde at medlemmene er foreningens viktigste aktivum – både som moralske, økonomiske og aktive støttespillere.

Lederen har ordet:

Nytt fra Østmarka – Medlemsblad for Østmarkas Venner

Ansvarlig utgiver: Østmarkas Venner,
Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo
Redaktør: Helga Gunnarsdóttir
E-post: helga@ostmarkasvenner.no
Redaksjonskomité: Øyvind Pettersen og Johan Ellingsen

Forsidebilde: Steinsjøen mot sør
Foto: Lise Henriksen
Grafisk design, repro og trykking: 07 Gruppen AS
Opplag: 4 000
Frist for stoff til neste nr. er 1. april 2008

Til tross for at vi nå forhåpentligvis får en egen markalov, vil det også i fremtiden være behov for Østmarkas Venner fordi:

1. Presset på markagrensen øker som følge av stor befolkningsvekst i Oslo-området.
2. Skogbruket er fortsatt i for stor grad preget av at kortsiktige økonomiske hensyn går foran hensynet til friluftslivet.

Jeg ønsker derfor alle velkommen til fortsatt innsats for marka vår – vi gjør det for vår egen og andres skyld og for kommende generasjoner!

Aktivitetskalender for medlemmer av Østmarkas Venner

Aktivitet	Dato	Foredragsholder/ Guide	Annonseres
Årsmøte på Skullerudstua	26. mars	Rolf Utgård	Nytt fra Østmarka 1
Annerledes vartur	20. april	Cathrine Søberg	Nytt fra Østmarka 1
Villmarksdag for barn og ungdom	8. juni	Trond Strømdahl	Nytt fra Østmarka 2*
Minnestund på Sarabråten	9. juni	Kristin Krohn Devold	Nytt fra Østmarka 2
Slåttedugnad på Bøvelstad	27.–29. juni	Johan Ellingsen	Nytt fra Østmarka 2
Guidet tur	september	Lise Henriksen	Nytt fra Østmarka 2
Guidet tur til Dølerud/Spinneren	11. oktober	Even Saugstad	Nytt fra Østmarka 3
Høstmøte	Ikke bestemt	Annonseres senere	Nytt fra Østmarka 3

*Søndag 8. juni blir det villmarksdag i Østmarka for barn og ungdom. Trond Strømdahl, kjent for sine villmarksbøker, «Norge på langs»-tur med Lars Monsen og andre ekspedisjoner, skal lære oss litt om villmarkslivet og hvordan det foregår i praksis. Hold av datoen allerede nå, så vil vi komme tilbake til alle detaljer i neste nr. av Nytt fra Østmarka som kommer ut i midten av mai.

Styret i Østmarkas Venner 2007–2008

Leder: Steinar Saghaug 91 37 22 42

Nestleder: Johan Ellingsen 64 92 80 52

Styremedlemmer:

Nina H. Skramstad 40 84 07 65

Cathrine Søberg 99 56 86 20

Varamedlemmer: Finn Jensen 22 27 01 39

Øyvind Pettersen 22 28 44 78

Jan Olav Nybo 22 27 28 57

Inger Tangen 41 25 66 47

Solveig Dalene 63 83 13 17

Sekretær og medlemsarkiv: Monica Hoel 48 28 05 65 E-post: monica@ostmarkasvenner.no

Regnskap: Kristin Ohnstad 93 40 66 71 E-post: kristioh@online.no

Heder til en naturverner og østmarkavenn!

Av Helga Gunnarsdóttir

Dømt for sivil ulydighet i 1983, hedret med Kongens gull 25 år senere! «Hvis vi ikke hadde hatt deg, hvem skulle da talt miljøets sak?» spurte fylkesmann Inger Lise Gjørva da hun overrakte Per Flatberg medaljen.

*Per Flatberg - en bauta i norsk naturvern
Foto: Kjell M. Derås*

For oss etter hvert middelaldrende naturvernere har Per Flatberg «alltid» vært der. På 60-tallet arbeidet han med vern av vassdrag, blant annet Nea, Aurlandsvassdraget og Mardøla. På 70-tallet var han aktiv i Naturvernforbundets lokallag i Lørenskog og arbeidet med jordvern og vern av Osloomarka. På den tiden ble han også medlem i Østmarkas Venner, hvor han satt i styret fra 1980 til '87. I den samme perioden var han også leder for Romeriksgruppen i foreningen.

Men de fleste forbinder hans navn med kampen mot utbygging av Alta-Kautokeinovassdraget, hvor han spilte en sentral rolle – først som generalsekretær i Naturvernforbundet fra 1978 og etter hvert som aksjonist og infor-

masjonsleder i Folkeaksjonen mot utbygging av Altaelva. Sammen med de øvrige lederne ble han varetaktsfengslet og senere idømt høye bøter da statsapparatet tok i bruk den sovende § 222 i straffeloven (oppviglerparagrafen). Den hadde ligget og støvet ned siden Einar Gerhardsen og Martin Tranmæl ble dømt på 1930-tallet. Men det hjalp dessverre ikke Altaelva, den ble som kjent bygget ut.

Per flyttet etter hvert sin apotekervirksomhet (for det er egentlig apoteker han er) fra Lørenskog til Levanger. Her fortsatte han ufortrødent sin kamp for naturvernet i sitt gamle hjemfylke, samtidig som han også har vært aktiv i sentral- og landsstyret i Naturvernforbundet.

Noe av det som kjennetegner Per er hans store kunnskaper og evne til dokumentasjon og saklig formidling til allmennheten og øvrigheta. Men internt i naturvernørsla har han også sådd mange frø. Sist jeg traff Per fortalte han stolt om alle de unge talentene i Natur og Ungdom, og da særlig de flinke jentene som formelig har blomstret opp!

Gratulerer, Per, vi er stolt over å ha deg med på laget i Østmarkas Venner og at du, tross nærmere 20 år i Nord-Trøndelag, fortsatt er medlem i foreningen!

Håkon Hartmark til minne

23.5.1921 – 22.12. 2007

Håkon Lossius Hartmark er død, 86 ½ år gammel. Han var formann i Østmarkas Venner (ØV) i fem år på rad, i tidsrommet 1974 til 1978, i en tid da mange vanskelige saker måtte løses i foreningen. Vi husker spesielt Håkon for hans store innsats med å bevare markagrensen og redde Skullerudhavna fra storstilet boligutbygging. Det var nære på, men Håkon fikk utarbeidet en alternativ arealplan som sikret uerstattelige nærområder til idrett og friluftsliv, med Skullerudstua som samlingspunkt. Og med sine kunnskaper som pensjonert banedirektør i NSB medvirket Hartmark til å få anlagt den nye T-banen til Mortensrud i den minst ødeleggende traséen ved Smeden/Ljanselva.

Håkon og kona Solveig bodde like ved Rustadsaga. De var i alle år ivrige Østmarka-

vandrere, sopplukkere og seige skigåere. Fra barnsben av var Håkon interessert i sport og friluftsliv. Skiløping og speiderbevegelsen stod hans hjerte nærmest. Etter en nærmere 40 år lang yrkeskarriere i NSB, var han fra 1990 med i foreningen ØX på dugnadsarbeid med stier, løyper og skiltmerking i Østmarka. Vinteren 1996 ble Håkon rammet av hjerneslag og etter det sittende i rullestol. I mange år hadde han også slitt med nedsatt hørsel. Rørende var det derfor å se ham delta på ØVs 30-års jubileumskveld på Skullerudstua høsten 1996 – han ville ikke gå glipp av lysbildene fra Østmarka! Trist var det å se den tidligere så aktive og spreke friluftsmannen bli satt ut av spill og isolert i så mange år på Langerud sykehjem. Men fra vinduet kunne han se ut på Østmarka, og han forsonet seg med sin skjebne.

Håkon og kona Solveig i Mosjøkastet.
Foto Lise Henriksen

Håkon Hartmark vokste opp på Nordstrand og utdannet seg til sivilingeniør, med geoteknikk og snøskredproblematikk som spesialfelt. Under studietiden på NTH i Trondheim under krigen ble Håkon med i motstandsbevegelsen. Som XU-agent måtte han i mars 1944 foreta en flukt på ski til Sverige, og tjenestegjorde deretter i de alliertes flyvåpen i bl.a. England og Belgia.

Det faller naturlig å nevne Håkons trofaste følgesvenner: Fra gutteårene av var de ivrige speidere i 2. Nordstrand speidertropp de tre kameratene Håkon Hartmark, Ketil Malmo og Yngvar Gotaas. Mye tid ble tilbragt på «Tårnet» nord for Gjersrudleiken, som 2. Nordstrand overtok i 1930-årene. Her bygde

speiderne opp sin egen steinhytte på ruinene av det gamle jakttårnet til konsul Sewell på Langbråten. Det var faktisk Håkon og Ketil som fikk idéen til å bygge Tårnet. Etter krigen fikk de med seg konene sine på dugnadsarbeide, hytta ble utvidet og barna fulgte opp som neste generasjon speidere på kol-len sørvest for Sølvdobla.

Håkon, Ketil og Yngvar avløste hverandre som formenn i Østmarkas Venner gjennom en periode på ni år (1972–1980), i en tid med et stort press på Østmarka fra mange kanter, og hvor en rekke store og viktige saker ble grundig behandlet. På mange måter la de tre et grunnlag for det solide naturvern-

arbeidet som i alle år har vært ØVs varemerke. Gjennom en imponerende årrekke var de med i ulike arbeidsutvalg og andre verv og representasjonsoppgaver i ØV. De var omgangsvenner som spilte bridge, gikk turer sammen og deltok i «gammelkarlaget» i 2. Nordstrand. Av de tre var det Håkon som levde lengst. Yngvar Gotaas døde i 1995, og Ketil Malmö i 2001.

Håkon Hartmark nedla en stor innsats for Østmarkas Venner. Han var aktivt med i styre, utvalg og valgkomité fra 1969 til 1988, og ble æresmedlem i 1991. Vi lyser fred over hans minne.

Lise Henriksen

Medlemskontingent 2008

Som den observante leser du er, har du sikkert lagt merke til at giroen for innbetaling av medlemskontingent mangler. Det har sammenheng med at vi holder på å legge om rutinene for medlemsregister og bankkonto, slik at vi heretter skal få registrert innbetalinger automatisk via KID-nummer.

Giro for innbetaling vil bli sendt ut med Nytt fra Østmarka nr. 2.

Husk å melde adresseforandring til monica@ostmarkasvenner.no eller tlf.nr. 48 28 05 65, eller send den i posten til: ØV, Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo

Har du en favorittur i Østmarka som du har lyst å dele med oss?

Vi etterlyser stoff til vår føljetong «Min tur», som har manglet skribenter i lengre tid. Send oss gjerne stoff og bilder elektronisk til hgunna@broadpark.no eller i posten: Helga Gunnarsdóttir, Stallerudveien 29, 0693 Oslo

Nytt fra Børter

Av Helga Gunnarsdóttir

I forrige nummer av Nytt fra Østmarka omtalte vi i lederen en rekke kritikkverdige forhold på Børter gård i Enebakk.

Ett av forholdene knyttet seg til oppbevaring av gammelt jernskap og spesialfall. I november 2007 var Enebakk kommune (ikke Fylkesmannen i Oslo og Akershus slik vi skrev i forrige nummer) på inspeksjon og krevde at avfallet ble fjernet. Oppegård hadde frist til 15. desember med å fjerne søpla. I midten av februar er mesteparten allerede fjernet.

En annen meget kjedelig «episode» ble også kort omtale i lederen. Den hadde sammenheng med at grunneier Oppegård hadde en

større hogst på ettervinteren i fjor, men lite snø og tele skapte store vanskeligheter for utkjøringen av tømmeret. Grunneieren valgte å kjøre tømmeret ut på isen på Børtervann for å fløyte tømmeret videre. Denne transporten forårsaket dype sår i terrenget, spesielt i skråningen ned mot vannet. OOF i samarbeid med ØV klaget forholdet inn for skogoppsynet i Enebakk kommune, som ikke fant grunnlag for å gå til anmeldelse av eller andre forføyninger overfor eieren av Børter; det ble kun besluttet å rette en advarsel til vedkommende. OOF og ØV var ikke tilfreds med denne avgjørelsen, og har derfor anket saken inn for fylkesmannen. Foreløpig foreligger det ikke noe svar derfra.

Resultat av hogst ved Børtervann.
Foto: Oddvar Rolstad

Tove Nilsen – jordnær drabantbyengel

«Østmarka er et overflødigshorn og skattkammer»

Av Cathrine Søberg

Tove Nilsen (født 1952) er forfatter og kritiker. Hun vokste opp i drabantbyen Bøler og debuterte som skjønnlitterær forfatter i 1974 med romanen Aldri la dem kle deg forsvarsløst naken. Etter flere romaner, novellesamlinger og barne- og ungdomsbøker ga hun i 1982 ut romanen Skyskraperengler, der en elleveårig jente forteller hvordan det er å bo på Bøler i 50-årene. Det ble en stor suksess, og Tove Nilsen ble etter hvert kjent som «drabantbyforfatteren». Senere romaner har vist at Tove Nilsen behersker andre fortellerteknikker og temaer, og slett ikke kan betraktes bare som den norske drabantbyforfatteren. Utgivelser som Chaplins hemmelighet (1989), Amazonaspornografen (1991), Øyets sult (1993) og Lystreise (1995) har vakt oppmerksomhet både hos norske og utenlandske kritikere. For Øyets sult ble hun i 1993 innstilt til Nordisk Råds litteraturpris.

Tove Nilsen skriver med stor energi. Den stilsikre forfatteren er blitt tildelt både Språklig samlings litteraturpris, Oktoberprisen og Riksmålsprisen. Språket er som oftest direkte og ukunstlet i bøkene hennes. Det er også rom for refleksjon omkring de store mysterier i livet, som øyeblikket, kunsten og det hellige. Tove Nilsen har vært leder av Den norske forfatterforening og har virket som kritiker i flere aviser og tidsskrifter.

Hun ventet i fjorten år før hun skrev mer om drabantbyen Bøler og beboerne der i oppfølgeren Skyskrapersommer, og forfatteren selv mener at en tredje bok ikke er langt unna. Det er 14 år mellom Skyskrapersommer og

Skyskraperengler. Må vi vente 14 år til på neste skyskraperbok? – Den er ikke langt unna, jeg har et ras av historier igjen. Det må bare finne en form, sier Tove Nilsen.

– *Hvordan har Østmarka preget bøkene dine?*
– Østmarka er for meg en inspirasjon, et paradis og et overflødigshorn, sier forfatteren Tove Nilsen med begeistring. – Jeg kan ikke tenke meg et liv uten Østmarka! Mange av scenene i Skyskrapersommer og G for Georg foregår inne i Østmarka. Det er et landskap å stikke seg bort i. På turer i Østmarka har jeg vært mest i frynseområdet, ikke inne i dypet, men det har gitt et vell av opplevelser og inspirasjon til skrivingen min. Området rundt Sarabråten, med stemningen av konsul Heftyes praktbolig og det livet som ble levet der med fyrster, konger og kulturpersonligheter, er eksotisk og levende kulturhistorie. Det samme er Prinsen av Portugals sti – omgitt av hemmelighetsfull Theodor Kittelsen-skog. Kulturlandskapet i Østmarka fascinerer meg. Jeg kjenner igjen rytmen fra jeg var 5–6 år, plogsporene og vissheten om at det livet som har levd inne i skogene, på husmannsbrukene, er en viktig del av Østmarkas sjel. Bråten er et fantastisk eksotisk sted med kulturlandskap og skog ved bukta ved Nøkle vann. Restene av syrinlunder og de forvridde epletrærne ved bukta formidler mye kulturhistorie. Det er en nytelse hver sommer når hver busk har sprunget ut og luften er mettet av duft. Og når svarttrosten fløyter er det så vakert at det er til å bli forrykt av! Sommerkveldene ved Nøkle vann er og var fantastiske. Lyden av hakkespetten og bever og det

magiske lyset åpner opp for kreativiteten. Kveldssola er aldri så vakker som i Østmarka. De grønnkledde åsene forgylles.

– *Hvordan var det å vokse opp i skyskraperen på Bøler, hvor det aldri har vært annet enn blåbær, skog og elg å oppleve?*

– For meg var dette himmelen. Bøler som område er basestoffet mitt, de konkrete minnene. Jeg kom hit som fireåring og flyttet inn i en av skyskraperne på Bøler i åttende etasje. Jeg så rett ned i et grantre med ekornreir, det var så mektig med uberørt skog rett bak. Og med soveværelset rett ut mot Østmarka ga det meg et reservoar av bilder. Som barn var det en stor frihet for meg å løpe inn i Østmarka og følge stiene langt innover. Jeg har gått milevis med hund langs Nølevann og innover til Gullsmeden. Jeg er for øvrig opptatt av stier, og holder nå på med en bok om nettopp stier. Det er alltid noe hemmelighetsfullt med det å utforske stiene millimeter for millimeter, sier Tove. – Sanseintrykkene forsterkes.

– *Har du et favorittsted i Østmarka?*

– Jeg har alltid hatt hemmelig blåbærsted, tyttebærsted, ballblomsted og blåveissted – det tilhører barndomsmytologien og har gitt næring til skrivingen. Jeg finner det samme igjen år etter år – et uttrykk for evigheten. Det minner meg på viktigheten av at det holdes en minnelinje. Når jeg har vært på reise og ser Abildsø gård, da fylles jeg av en glede over at jeg er kommet hjem. Kommende generasjoner skal også finne sine hemmelige steder. De skal også oppleve gledene som da jeg og en venninne hver vår fant harelabb og kattefot på det lille, hemmelige stedet vårt. Slike opplevelser er også viktige for kommende generasjoner. Å finne den første blåveisen og å se de vørkledde bjørke-

trærne om våren fyller meg med glede og takknemlighet.

– Nøkkelen for meg er det store, flotte rommet som Østmarka er, fortsetter Tove. – Du kan gå og gå, og det er fortsatt mye ukjent og uopplevd. Det gir en ekstra dimensjon at gaupa bor langt inne i Østmarka, og at ulven har vandret på Nølevann. Ellers er det en bratt revne opp fra Skullerudstua, som er vill og vakker og som rommer mye mystikk og magi. Mellom Skraperudtjern og Fjelstadbakken er det et mangfold av blomster og arter, både blåveis og ballblom finnes her i et urgammelt landskap.

Tove Nilsen ved Bakkehavn gård hvor hun har skrevet flere av sine bøker. Den ligger sør for Bogerudmyra, hvor du har panoramautsikt over den søndre delen av Østensjøvannet over mot Østensjø gård.

– *Hva betyr Østmarka for deg? Hva har Østmarka gjort med din fantasi og skaperkraft?*

– For meg er Østmarka et område som gir fantastisk rekreasjon. Det er et eventyrland! Vissheten om at det ligger der er viktig for meg. Og at der inne er det fullt opp av dyr, blomster og trær, fritt fram for alle. Ellers opplevde jeg som barn Østmarka som eventyrlig, med uteliggere som lå i hytter. En av dem solgte granbar på Stortorget. Å møte Anne-Cath. Vestly på spark og å slå av en prat, var givende og gledesfylt. Arnardo med sirkuset hadde eventyrlig hytte med utsikt over Skraperudtjern. Alt dette stimulerte barndomsmytologien og var svært eksotisk. Jeg har gått på skøyter fra Bråten til Kattisa, hvor det har knaket på isen, vært mørkt og skummelt. Det var spennende å utforske forfrosne saker på isen, sprekker, å ligge på magen og se grafiske mønstre av isroser, fastfrossen fisk og kongler – et eventyr. Snøviddene i Østmarka, på vannene, de enorme og hvite, der hver enkelt snøkrystalls mirakelkarakter synliggjøres, har inspirert meg. Snøkrystallene, det er mine salmer, ikke på grunn av renheten, men på grunn av det uholdbarlige. Så vakre, men ett hett pust, så er de borte for bestandig. Harespor over skaresnø, stjernebilder over skogsvann, isfiske med termos, insekter stivnet i isen, månesigden som et skøytespor på himmelen. Østmarka – full av hemmeligheter og mystikk. Slikt stimulerer et barnesinn positivt!

– *Hva betyr stillheten i Østmarka for deg?*

– Jeg er fascinert av stillheten som bor i gresset, på undersiden av hvert strå, og i det blå mellomrommet mellom stenene. Stillheten som legger seg som en fugleunge mellom hendene dine. Bortenfor Bråten, der langskogene tar til, kan du høre sangen i trekronene, lyder med eventyr i.

– *Behøver du å reise mye og langt for å finne gode opplevelser?*

– Noen reiser jorden rundt og opplever kanskje ikke så mye, andre sitter på trappa hjemme og får med seg en hel masse. Av og til føler jeg det er nok å se en blå bille. Det er viktig å skape paradiset der du er. Jeg vil nok alltid reise langt, men er mer opptatt av å få et blick for små ting, å formidle sanseopplevelser slik at andre selv kan se og få et løft i tilværelsen. Jeg er mer opptatt av å berøre enn å kommunisere.

– *Hva mener du om vern av Marka, verdien av å få et endelig vern av Østmarka og betydningen av det?*

– Østmarka er sansenes kilde. Det er viktig å tenke langsiktig og ta vare på dette unike området for dagens og kommende generasjoner, sier Tove Nilsen. Østensjøvannet er også en kilde til skjønnhetsopplevelser. Det er gledelig at det har kommet skarv dit – den så jeg første gang i 2006. Ellers er det perleugle i nærheten av her jeg bor på Abildsø, i tillegg til salamandere, rev, rådyr, elg og et voldsomt fugleliv. Multer finnes også – her finnes et mangfold uten like i Bjørnsonsko-gen som vi har fått vernet etter kamp mot myndighetenes utbyggingsplaner. Jeg har tråkket mye rundt i området her. Når det stopper opp i skrivinga ved lunsjtid, er det forløsende å gå rundt Østensjøvannet eller inn i Østmarka. Jeg får så mye energi av å gå. Hver dag må jeg ut og gå, enten i Østmarka eller rundt Østensjøvannet. Skriften sitter i kroppen, jo mer jeg går, dess mer forløses kreativiteten. Østmarka er næring for sjela, et stort skattkammer, sier Tove henført.

Minner og dikt fra Østmarka

Ella Berg, født Bjerkeland i 1920, og oppvokst i Svarthol ved Bindingsvann, og har nå utgitt en bok «Minner og dikt».

Her skildrer hun oppveksten i denne delen av Østmarka, barneårene, skoleveien, folk og historier. I boka er det også et tredvetalls dikt hun har skrevet. Bl.a. «Østmarkas sang», hvor hun har satt tekst til Arne Bråtens melodi. Med diktet «Nordæ'n Sag» vant Ella en dialektkonkurranse i 1985.

Boka er supplert med bilder fra oppveksten, samt flere malerier som Ella har malt.

H.G.

Svarthol i Østmarka - en oppvekst man husker

Ella Berg
Minner og dikt

*Svarthol i Østmarka
– en oppvekst man husker.
Ellas maleri fra boka forsidea.*

Vi kommer tilbake med en nærmere presentasjon av boka ved en seinere anledning. Boka koster kr 200,- og fås kjøpt ved henvendelse til Hans Kristian Jensen, Furuvn. 17, 1825 Tomter. Tlf. 908 86 975 eller e-post: hans.kristian.jensen@googlemail.com.

Plassen Guldsmøden mot nordøst. Alle husene lå på den vesle høyden sør for veien. Vi ser Finnfallåsen med Bjerringsåsen til venstre. To hundre meter unna, på den andre siden av kollen til høyre i bildet, lå Østre Guldsmøden. Foto utlånt av Even Saugstad

Guldsmøden og Østre Guldsmøden – del II

Av Lise Henriksen

I forrige artikkel fikk vi historien om den gamle Østmarka-plassen Guldsmøden, som var bebodd fra 1700-tallet. Nå følger mer stoff om både Guldsmøden og Østre Guldsmøden. Østre Guldsmøden ble ryddet på 1850-tallet, der hvor svære grunnmurs-tufter nå står igjen som et monument over en av Østmarkas seigeste og mest nøysomme slitere.

Guldsmøden

Arbeidsomme Samuel Samuelsen, eller Samuel Guldsmøden, drev (som nevnt i forrige artikkel) Guldsmøden som selveier fra 1853, men han ble ikke gammel. Han døde fra kone og barn bare 44 år gammel. Det var i 1867, samme år som konsul Thomas Heftye kjøpte gården Rustad. Noen år senere, i 1873, solgte enken Sophie Guldsmøden til Heftye for 1300 spesiedaler, men sikret seg en gunstig avtale ved at hun fikk fortsette å bo på plassen som forpakter. I denne perioden dukket skomaker Ole Samuelsen med kone og

barn opp på Guldsmøden. Han må ha vært en yngre bror av avdøde Samuel. Oles barn, Mathilde Oline og Sigvard, ble begge født på Guldsmøden på begynnelsen av 1880-tallet. Og det er her forbindelsen til Mariholtet dukker opp.

Alfred Olsen Bræk (1866–1936), også kalt Mariholt'n, kjøpte plassen Mariholtet fra Ellingsrud i 1918. En god del år tidligere hadde han kjøpt naboparsellen til Mariholtet, som ble kalt «Hytta». Ifølge muntlig overlevering kom Alfred Olsen opprinnelig fra Nerguldsmøden, som Guldsmøden ble

kalt etter at Østre Guldsmeden ble ryddet. Olaug Ariansen (f. 1934), som var den siste som vokste opp på Mariholtet, har fortalt at Alfreds brødre het Olaf og Sigvard, så dette stemmer godt med Sigvard som ble født på Guldsmeden. Storebror Alfred har da kommet til Guldsmeden som liten gutt, etter at onkel Samuel døde. Vi vet at faren til Alfred, Ole Samuelson, jobbet som oppsynsmann i Ellingsrudskogen på slutten av 1800-tallet, så han flyttet nok fra Guldsmeden til Mariholtet, han også. Dette var etter at garver Thomas Opager hadde kjøpt Ellingsrud gård i september 1885.

En nevenyttig kar som het Ole Hansen holdt til i ei hytte nedenfor Guldsmeden, skriver Sigurd Senje i boken «Østmarka». Det var skogfullmektig Ole T. Messelt (død 1960) som hadde fortalt dette. Om våren demmet Ole opp bekken ved Guldsmeden og drev en liten sag her. Det kan være den samme Ole som var forpakter på Guldsmeden på 1890-tallet (opplyst i folketellingen 1891). Han var gift med Karen og bodde her sammen med sønnen Ole Peter og barnebarna. Ole var født i 1818, og kom opprinnelig fra Enebakk. Som vi ser var han ennå i full vigør i 70-årsalderen, og har nok satt opp ei hytte som «kårbolig» etter at han ble enkemann.

Østre Guldsmeden

Går vi over den vesle kollen øst for Guldsmeden, finner vi godt bevarte rester av den tjukke grunnmuren med kjeller på plassen Østre Guldsmeden. Stedet ligger bare knappe 250 meter fra selve Guldsmeden, skjønt det føles lenger unna. De imponerende tuftene dukker nokså overraskende fram i den tette og dystre granskogen. Flere steder rundt om finner vi rydningsrøyser, og litt vest for plas-

sen følger stien en kraftig oppmurt hestevei et stykke. Hvem kunne finne på å bosette seg her? I sin tid må den vesle boplassen ha ligget vakkert til på det furukledte høydedraget ut mot Elvåga, med utsyn til åsene østover på Losby-siden. Veien ned til vannet var kort, men ganske bratt. Det er bare så vanskelig å fatte hvordan det så ut her for 150 år siden, da alt var åpent og oppdyrket. Den gang var det stor ferdsel av fastboende folk og dyr på alle plassene ved Elvåga, både i nord og sør.

*En del av grunnmuren på Østre Guldsmeden.
Foto Lise Henriksen*

Grunnmuren på Østre Guldsmeden ble liggende i fred her utenfor allfarvei. Og mange er det nok ikke som har visst om stedet, i alle fall ikke før i 2004, da Skiforeningens/Turistforeningens kjentmannspost stod her i en toårs periode. Skjønt tuftene er avmerket på Østmarka-kartets senere utgaver (Oppsal IF/Valstad). Lett er det ikke å finne ut hvor «gårdsveien» til Østre Guldsmeden tok inn, for det virker nokså kronglete i starten. Den enkleste atkomsten med hest og doning kan

jo ha gått inn det vesle bekkedråget nordøst for Guldsmeden og rundt kollen nordfra.

Et stykke av den oppmurte «gårdsveien» til Østre Guldsmeden. Foto: Lise Henriksen

Det var Andreas Knudsen fra Lørenskog som holdt til på Østre Guldsmeden i 1865, med kona Kristine Hansdatter og fem barn i alderen 4 til 16 år. Kona kom fra Enebakk, hvor de hadde bodd da eldstesønnen Hans ble født i 1849. Datteren Kristine ble født på Guldsmeden i 1855, senere sønnene August og Frithjof. Men Frithjof døde alt som spebarn, i 1871. Både ekteparet og ungene var på alder med folket på naboplassen, Andreas var født rundt 1825. På denne tiden bodde det minst tolv unger på de to Guldsmeden-plassene. Ubegripelig lang skolevei hadde de; over syv kilometer å gå hver vei, over Ødegården og Rustadsaga til Abildsø skole, som ble bygd 1859. Men allikevel kortere enn for ungene på naboplassen Dalbak lenger nord.

Som sin nabo Samuel på «Nerguldsmeden» eide Andreas plassen selv, eller i alle fall huset sitt. Det ser ut til at Andreas og Samuel kom

til Guldsmeden på samme tid, rundt 1853. Begge hadde tidligere bodd i Enebakk, hvor de hadde hentet sine koner. Sannsynligvis kjente de hverandre fra før av, kanskje var konene deres i familie. Spesielt er det at begge var selveiere, noe som ikke var vanlig på Østmarka-plassene, verken da eller senere. Pluss at de kjøpte seg skulle da også bli deres livsverk, noe ingen før eller senere gjorde etter dem. Slik Samuel etter sigende hadde ryddet det meste av jorda på Guldsmeden, ser det ut til at Andreas var mannen som brøt opp og ryddet Østre Guldsmeden, og bygde husene der. Slit og jobbing seint og tidlig, men de var tross alt sine egne herrer. Han var en tøff kar, Andreas, som tjærebreddet føttene sine om sommeren og soltørket dem.

Østre Guldsmeden var ikke stor, faktisk den minste av de rundt tjudefem plassene som lå i traktene omkring Nøkle vann og Elvåga på 1800-tallet. Den var på størrelse med vesle Nøkle vannsbråten ved Korketrekkeren på veien til Sarabråten, som i likhet med Østre Guldsmeden gikk fullstendig i glemmeboken. Ni mål sandmuld og sandgrus og ti mål skrapslått – det var det hele her oppe på Elvågas skrinne åskam. Enda greide Andeas å holde liv i en hest og tre kuer. Med egen hest tok Andreas seg helt sikkert jobb som tømmerkjører utenom. Losby-skauen lå ikke langt unna, og brukets omfattende skogsdrift trengte mye arbeidskraft. Uansett er det lett å forstå at plassen ble nedlagt da Andreas Knudsen ga seg en eller annen gang før år 1900, og at ingen ville overta.

Til slutt en stor takk til Amund Kveim fra Bøler, som velvilligst har bistått med sine innsamlede arkivopplysninger (personopplysninger).

En *kjempe* på skøyter i Marka

Av Rolf Eliassen

På skøyter i marka

Forfatter: Rolf Utgård

Forlag: Andresen & Butenschøn
topografisk AS

Utgitt: Desember 2007

Antall sider: 267

Pris: 368 kr

ISBN: 9788279810476

Rett før jul utga fagforeningsmannen Rolf Utgård en fyldig bok om skøyting på islagte vann. Boka er todelt: Første del er historier, opplevelser, funderinger og sist, men ikke minst, den beste faglige gjennomgang av isforhold, sikkerhet og utstyr som undertegnede noensinne har sett! Du får en gjennomgang av «alt» du trenger å vite om is. Ja, etter å ha lest boka og prøvd ut kunnskapen i praksis, blir også du ekspert!

Den andre delen av boka er en beskrivelse av nærmere 200 vann innenfor et område som strekker seg fra Bærum, via Østmarka til Vansjø, og tilbake til Asker. Beskrivelsen av vannene virker svært grundig, med beliggenhet, atkomst, landskap, kystlinje og dybde. Ofte

legger forfatteren inn sine egne opplevelser fra de enkelte vannene, noe som gjør boka ekstra leseverdig. Alle delene er rikelig illustrert med bilder og kart. Forfatteren har latt seg inspirere av avisene og gir vannene terningkast, men i likhet med det som gjelder for avisenes kast, er man ikke alltid enig.

Mangfoldet av bøker om friluftsliv blir bare større og større. Noen faller raskt igjennom, andre derimot lever et langt og godt liv etter at trykksverta har tørka. Rolf Utgård har laga ei grundig og gjennomarbeida bok. Jeg tror den kommer i kategorien «bøker med et langt liv».

Innkalling til årsmøte i Østmarkas Venner

**onsdag 26. mars 2008 kl. 19.00 på Skullerudstua
Olaf Helsets vei 2, Oslo**

Styret ønsker alle medlemmer velkommen til årsmøtet.

Dagsorden:

1. Valg av dirigent
2. Årsberetning for 2007 (se side 17–21)
3. Regnskap for 2007 (se side 22–23)
4. Innkomne forslag (se vedlegg til bladet)
5. Fastsettelse av kontingent
6. Godkjenning av styrets forslag til budsjett for 2008 (se side 22)
7. Valg

Vi holder på den gode tradisjonen med kaffe og wienerbrød.

Etter årsmøtet har vi gleden av å invitere til:

«På skøyter i Østmarka»

**Rolf Utgård kåserer og viser lysbilder fra sin nye bok
Etter møtet kan medlemmene kjøpe signerte eksemplarer av boka**

For å komme til Skullerudstua kan man gå, sykle, ta T-banens linje 3 eller busslinje 70, 76 eller 79 til Skullerud stasjon, eller kjøre bil til parkeringsplassen ved Olaf Helsets vei.

Årsberetning 2007

Styret i Østmarkas Venner framlegger med dette årsberetning for 2007.

Styret, tillitsvern, medlemmer og økonomi

Styrets sammensetning

Styrets sammensetning i perioden har vært:

Steinar Saghaug, leder	x
Johan Ellingsen, nestleder	x
Inger Tangen	
Nina Helene Skramstad	x
Øyvind Pettersen	
Jan Olav Nybo	x
Cathrine Søberg	

Varamedlemmer

Finn Jensen	x
Solveig Dalene	x

Oddvar Rolstad har, i egenskap av leder av Skog- og friluftsutvalget, møtt fast på styremøtene.

Revisor

Revisor: Erik Jøntvedt *)	x
---------------------------	---

Valgkomité

Trine Johnsen, leder	x
Thorbjørn Ruud	x
Solveig Bjerkvold	x

x bak navn viser at vedkommende står på valg på årsmøtet.

*) Revisor Erik Jøntvedt trakk seg i løpet av året, og ny revisor er Hege Monica Dokken.

Sekretær/regnskap og medlemsregister

Monica Hoel ble våren 2007 ansatt som sekretær, og er i tillegg ansvarlig for medlemsregisteret. Stillingen er avlønnet med kr 60 000,- per år. Kristin Ohnstad er regnskapsfører.

Styremøter

I perioden har det vært avholdt ni styremøter. Også i denne perioden har det vært et nært samarbeid og god kontakt med andre frilufsorganisasjoner og offentlige etater. Styret og fagutvalgene har representert foreningen i fellesmøter, utredninger og arbeid innen foreningens formål. Uttalelser til myndigheter og andre instanser har vært utarbeidet av styret og/eller fagutvalgene.

Fagutvalg

Foreningen har følgende fagutvalg: **Skog- og friluftsutvalget** (Oddvar Rolstad, Øyvind Pettersen, Finn Jensen og Nina Skramstad), **Kulturminneutvalget** (Johan Ellingsen, Inger Tangen og Solveig Dalene), **Plan- og markagrenseutvalget** (Jan Olav Nybo, Johan Ellingsen og Oddvar Rolstad) og **Redaksjonsutvalget** (Helga Gunnarsdóttir, Øyvind Pettersen og Johan Ellingsen).

Sarabråtenutvalget

I tillegg til fagutvalgene har foreningen Sarabråtenutvalget med følgende medlemmer: Kai Ekanger (leder), Kjell Ingelstad, Ivar Ekanger og Knut Erling Vedul.

Representasjon og deltakelse

Steinar Saghaug og Johan Ellingsen har sittet i representantskapet i Oslo og Omland Friluftsråd (OOF). Steinar Saghaug er leder av valgkomiteen i OOF. Oddvar Rolstad er medlem i Markakomiteen i Skiforeningen. Trine Johnsen deltar i Miljøprosjekt Ljanselva. Steinar Saghaug og Rolf Eliassen er medlemmer i «Puttjerngruppa». Steinar Saghaug og andre har representert foreningen med foredrag og innledninger på møter og seminarer.

Medlemmer

Ved årsskiftet 2007/2008 hadde foreningen 3 368 medlemmer, hvorav 123 organisasjoner og borettslag. Dette er en økning på 179 medlemmer i forhold til forrige årsskifte. Totalt er 205 medlemmer strøket fra medlemsregisteret. Hovedtyngden av disse har blitt strøket på grunn av manglende betaling. I tillegg er det en del som flytter uten å oppgi ny adresse. Ganske få melder seg ut selv, og dessverre er det noen som går bort. ØV hadde i 2007 sju æresmedlemmer: Håkon Hartmark, som døde 22. desember 2007, Kai Ekanger, Kjell Staxrud, Gunnar Jonassen, Oddvar Rolstad, Finn Jensen og Lise Henriksen.

Styret i ØV gjennomførte sju «vervesøndager», fordelt på vår- og høstsesongen. Vi har stått ved Skullerudstua, Østmarksetra/Ulsrud, Rustadsaga, Sandbakken og Losby.

Kontingenten

Kontingenten har i 2007 vært på kr 100,- for vanlige medlemmer og kr 200,- for organisasjoner og borettslag. Årsmøtet vedtok at kontingenten for 2008 skal økes til kr 130,- for enkeltmedlemmer og kr 260,- for borettslag, bedrifter og foreninger.

En del medlemmer har gitt bidrag utover kontingenten, noe vi er meget takknemlige for!

Økonomi

Foreningens økonomi er tilfredsstillende. Kontingentinngangen har vært god, kr 328 675,-, noe som er en økning på ca. 25 000,- siden fjoråret. Foreningen har også fått driftstilskudd fra Lørenskog kommune. Dessuten har ØV mottatt kjærkomne gaver på til sammen kr 7 250,- i forbindelse med Kristian Grønliens bortgang. De totale inntektene i 2007 har derfor vært på kr 347 709,-. ØV har også i år mottatt en anonym pengegave på kr 1 500,- øremerket musikk til minnestunden på Sarabråten 7. juni. Beløpet vil bli inntektsført i 2008. Kostnadene var på 348 894,-. Over halvparten av utgiftene har gått til trykking og utsendelse av medlemsbladet «Nytt fra Østmarka». Under posten kontorrekvisita framkommer kostnader til utarbeidelse og trykking av nye brevark, konvolutter og minibrev. Regnskap for 2007, revisjonsberetning og styrets forslag til budsjett for 2008 følger etter årsberetningen.

Foreningens egenkapital er god, og styret mener at det er riktig å legge forutsetning om fortsatt drift til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettvist bilde av ØVs eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styrets arbeid

Skogbruk og friluftsliv

ØV var som vanlig representert på årets Markadag, som ble avviklet i regi av Skogselskapet ved Ringkollen på Kroksgogen. Temaet var lov om Marka. Friluftsetaten har arrangert to befaringer og ett møte for markaorganisasjonene. Hensikten var å gi mulighet for gjensidig informasjon og diskusjon om saker av felles interesse.

Revisjon av Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger er nå vedtatt av bystyret, en plan som stort sett er tilfredsstillende for ØV.

En meget kjedelig «episode» har funnet sted ved Børtervann. Grunneier Oppegård hadde en større hogst på ettervinteren, men lite snø og tele skapte store vanskeligheter for uttransport av tømmeret. Grunneier valgte å kjøre tømmeret ut på isen på Børtervann for å fløyte tømmeret videre. Denne transporten forårsaket dype sår i terrenget, spesielt i skråningen ned mot vannet. OOF i samarbeid med ØV klaget forholdet inn for skogoppsynet i Enebakk kommune og fylkesmannen. Nortømmer, som er mottager av tømmeret, er også bedt om å vurdere bruddet på sertifiseringsvilkårene.

Kulturminner

Kulturlandskap

Oslo kommunes økte innsats for byens gjenværende kulturlandskap ble endelig stadfestet i den nye flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger for perioden 2006-2015. Her går kommunen inn for å tilrettelegge for mer bruk av beitedyr for å holde kommunens mer enn 100 større og mindre jordbruksområder åpne. Gledelig nok er det også vedtatt at Sørli gård ved Nøklevann skal drives som en besøksgård, men tidspunkt for gjennomføringen er avhengig av finansiering.

Bøvelstad

ØV fikk våren 2007 en henvendelse fra Friluftsetaten om å opprette en frivillig dugnadsgruppe for å skjøtte landskapet rundt plassen Bøvelstad innerst i Børtervann. Foreningen sa seg villig til dette, og en gruppe på sju personer har allerede hatt flere dugnadsøkter med å rydde og slå deler av arealet. Friluftsetaten har gått til anskaffelse av ryddesag og utstyr som gruppa disponerer til ryddingen. Vi vil gi honnør til kommunen som i sommer restaurerte alle uthusene med nye tak. Bøvelstad vil sannsynligvis snart inngå som en del av hyttenettet til DNT Oslo og omegn.

Plan og regulering

Generelt

Den desidert viktigste saken i 2007 har vært arbeidet med en ny lov for Oslomarka, som startet opp for alvor i 2006. I løpet av året har det kommet Rikspolitiske Bestemmelser (RPB) for Oslomarka, som betyr midlertidig vern og bygge- og deleforbud med visse unntak. Det er også lagt fram et lovforslag for Oslomarka.

For øvrig er det stadig vekk nye byggeplaner som representerer inngrep inntil eller delvis i Marka. Den fortsatt uavklarte situasjonen når det gjelder erstatning for Prinsdal skytebane er en vedvarende trussel mot Marka. Myrer ser nå ut til å komme opp på nytt som en aktuell løsning.

Østmarkas Venner har behandlet mange saker som gjelder markagrensen og Markas innhold i løpet av året, og bare de viktigste er omtalt nedenfor. Vår funksjon i denne sammenhengen er å være vaktbikkje og forsvarer av Østmarkas grenser. Vi representerer viktig kunnskap og bidrar som premissleverandør overfor kommunale instanser og private aktører.

Vern av Oslomarka

ØV har lagt ned et stort arbeid for å få til et best mulig vern av Oslomarka. Vi har spilt inn et forslag om grensejusteringer, bl.a. ved å ta inn Lysås i Lørenskog samt utvide Marka i Enebakk ned mot riksveg 120. Videre har vi uttalt oss om utkast til RPB for Oslomarka. ØV uttrykte støtte til RPB fordi det er behov for et midlertidig vern, men så ikke noe behov for å ha en unntaksbestemmelse fra bygge- og deleforbudet. Et slikt forbud bør etter ØVs syn være absolutt for å hindre nye inngrep før loven er på plass.

ØV har også gitt merknader til lovforslaget for Oslomarka. Vi har gitt sterk støtte til forslaget, men mener klart at skogbruksforskriftene som i dag ligger under Landbruks- og matdepartementet må reguleres inn i den nye loven. Videre må loven sikre inngrepsfrie områder i Marka. Tiltak i landbruket som for eksempel vegbygging, oppføring av bygninger osv. må reguleres i Markaloven.

Alternativ til Prinsdal skytebane

Etter at skytebane ved Myrer lenge så ut til å være uaktuelt pga. sterke protester fra nabokommunene og beboere i området, var fjellhall på Åsland (sprengt ut av Åsland pukkverk som trenger mer stein) svært aktuelt, og et alternativ ØV støttet. Planene om fjellhall er foreløpig avvist. Rett før jul kom det både forslag om å forlenge driften av Prinsdal skytebane til et alternativ er klart, og å gjenoppta arbeidet med Myrer. Befaringer og høringsmøter er berammet til januar 2008.

Reguleringsplan for Hellerudvn. 86, 88 og 90 i Oslo

Området ligger helt inntil Marka, og tiltaket (rekkehus og barnehage) vil gi press på en viktig innfallsport til Marka, bl.a. en utfartsparkering med altfor liten kapasitet. Nordvest for planområdet går det turveg/hovedskiløype inn i Marka, og øst for området går en annen turveg. ØV gikk derfor mot tiltaket, og foreslo alternativt at det ble bygd færre rekkehus her, kombinert med å utvide utfartsparkeringen nord for planområdet.

Johan Castbergs vei 43, Oslo – reguleringsplan

Området, som ligger helt inntil Østmarka i bydel Alna, framstår som en del av Marka og er regulert til friområde. ØV gikk derfor i 2006 mot omregulering til byggeområde for boliger, og vi pekte i vårt høringsvar på at det er svært viktig å ta vare på nærfriluftsområder og grønne verdier i byggesona. Oslo kommune var i utgangspunktet negative til en omregulering, men Friluftsetaten har nå inngått en avtale med utbygger om å bytte ut dette friområdet med et annet i nærheten som er langt mindre attraktivt. ØV vil følge opp saken overfor Friluftsetaten.

Trialbane Skullerud i Oslo

ØV har tidligere gått mot å anlegge trialbane innenfor markagrensa på Skullerud, bl.a. fordi tiltaket gir motorisert ferdsel, støy og forstyrrelse i et viktig friluftsområde. I sommer kom saken på nytt opp i media (Aftenposten), og vi understreket nok en gang vårt standpunkt mot. Kort tid etterpå mottok vi kopi av brev fra Friluftsetaten om at søknaden var avslått, bl.a. under henvisning til ØVs uttalelse.

Atkomst Ekebergdalen i Enebakk

ØV har i flere år forsøkt å påvirke grunneiere og kommunen til å åpne en atkomst til Østmarka over Ekebergdalen i Enebakk. Grunneierne med Børter gård i spissen har fysisk stengt ute turgåere fra sin eiendom. Det har heller ikke lyktes å anlegge en turvei mellom eiendommene som kunne ledet folk inn til det flotte området rundt Børtervann. ØV sendte i desember 2006 en klage til kommunen på de oppsatte stengsler i form av gjerder og låste porter på veier i utmark, og forlangte stengslene fjernet. Vi kan notere oss for en liten seier ved at disse portene ble fjernet i løpet av sommeren 2007, men fortsatt er gårdsveien til Børter stengt med låst port og skilter som varsler om «industriområde». Kommunen selv toer sine hender, men har lovet å gjøre noe med saken når spørsmålet om ferdselen kan være en trussel for drikkevannskilden i sørøstre Børtervann er klarlagt.

Informasjon

«Nytt fra Østmarka»

Foreningens medlemsblad «Nytt fra Østmarka» ble også i 2007 gitt ut fire ganger, og opplaget var ved slutten av året på 4 000 eksemplarer. Medlemsbladet sendes alle medlemmer samt en rekke organisasjoner, politikere og medier. Bladet redigeres av en redaksjonskomité. Fra den 41. årgangen har vi lyst til å framheve Cathrine Søbergs intervjuer med kjente kunstnere om Østmarka, Lise Henriksens mange artikler samt mye godt stoff fra våre medlemmer. ØV får mange positive tilbakemeldinger, og det er aldri mangel på stoff til bladet, hvilket også vitner om økt interesse.

Vervebrosjyre

Beholdningen av vår vervebrosjyre, som ble laget i 2003, er nå tom. En helt ny brosjyre ble utarbeidet i 2007 og trykket i januar i år. Den blir lagt ut på stuene i Østmarka og en rekke andre steder, samt delt ut når vi har vervesøndager.

Nettside

Våre nettsider har siden januar 2003 vært å finne på adressen www.ostmarkasvenner.no. Sidene oppdateres jevnlig av Jan Saghaug, som er ansvarlig for våre nettsider. De er meget godt besøkt. I 2007 hadde vi nesten 9 000 besøk på vår hovedside, noe som er en økning på ca. 2 000 fra året før. Antall leste sider har økt med 8 400 til ca. 24 000, og ligger dermed nå på ca. 2 250 leste sider per måned i gjennomsnitt. Vi mottar også stadig flere innmeldinger via våre nettsider.

Arrangementer

Årsmøtet

Årsmøtet i ØV for 2007 fant sted tirsdag 27. mars på Skullerudstua med nærmere 100 engasjerte medlemmer til stede. Det ble store utskiftninger i styret med tre nye styremedlemmer. Etter den formelle delen av møtet informerte rådgiver Gaute Hanssen fra Miljøverndepartementet om regjeringens arbeid med markaloven.

På tur langs Flyktningeruta

Lørdag 2. til tirsdag 5. juni arrangerte ØV igjen tur langs Flyktningeruta. Vi var 33 deltakere som startet fra Vangen og ble guidet av Lise Henriksen den første etappen gjennom Østmarka. Videre fortsatte 16 av deltakerne til Sverige med Helge Johansen og Magne Malnes som guider. Turen er grundig omtalt i egen artikkel i Nytt fra Østmarka nr. 3 2007.

Minnestund på Sarabråten

Det var en flott kveld i Østmarka den 7. juni, og som vanlig en høytidelig seremoni ledet av Kai Ekanger. Hovedappellen ble holdt av Gunnar Kværk, som var høyt plassert i etterretningsorganisasjonen XU. Om lag 250 tilskuere var møtt frem denne vakre junikvelden. Østre Aker Musikkorps spilte og SAS Braathens bedriftskor sang.

En annerledes villmarkstur

Søndag 14. oktober ble det arrangert en annerledes og spesiell tur i Østmarka, hvor hensikten var å hente kraft fra naturen, lytte til den og bevisstgjøre sansene på lukt- og smaksopplevelser. Deltakerne ble «coachet» av turleder Cathrine Søberg som fortalte om hvordan begrensninger finnes kun i eget hode, og om hvordan de kan se nye muligheter. Turen er omtalt i Nytt fra Østmarka nr. 4 2007.

Høstmøte

Til høstmøtet den 25. oktober på Skullerudstua hadde foreningen fått Trond Strømdahl til å holde et foredrag om sine villmarksturer med Lars Monsen. En fullsatt sal satt begeistret og lyttet til hans fascinerende og lærerike foredrag.

Regnskap 2007 og budsjett 2008

DRIFTSINNTEKTER	Regnskap 2007	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Budsjett 2008
Kontingenter	328 675,00	303 630,00	330 000,00	410 000,00
Tilskudd/gaver	14 250,00	32 400,00	16 000,00	7 000,00
Bymiljøpris		50 000,00		
Renteinntekter	4 784,00	3 127,00	4 000,00	4 500,00
SUM INNTEKTER	347 709,00	389 157,00	350 000,00	421 500,00
DRIFTSKOSTNADER				
Lønn/feriepenger/arb.g avgift	45 223,00	50 000,00	70 000,00	70 000,00
Møter/tilstelninger	44 412,00	34 102,00	33 000,00	50 000,00
Medlemsblad	110 290,00	130 495,00	110 000,00	120 000,00
Vervebrosjyre/trykksaker	7 000,00	8 875,00	15 000,00	15 000,00
7. juni arrangement	14 474,00	12 575,00	12 000,00	15 000,00
Kontorrekvisita	27 055,00	2 206,00	5 000,00	10 000,00
Porto	80 023,00	70 641,00	70 000,00	90 000,00
Andre kostnader	20 417,00	28 055,00	35 000,00	25 000,00
Datautstyr/programmer				21 500,00
Jubileum/Dugnad Bøvelstad		51 951,00		5 000,00
SUM KOSTNADER	348 894,00	388 900,00	350 000,00	421 500,00
pr. 31.12.07	-1 185,00	257,00	0,00	0,00

Balanse

		2007	2006
EIENDELER	Kasse		
	Driftskonto	145 723,30	152 156,33
	Skattetr konto	2 448,17	396,44
	Høyrentekonto	110 772,75	106 365,75
	Forskuddsbet	604,00	1 229,00
SUM EIENDELER		259 548,22	260 147,52
EGENKAPITAL OG GJELD	Egenkapital 1.1	254 504,52	254 248,02
	Årets resultat	-1 185,30	256,50
	Egenkapital 31.12.	253 319,22	254 504,52
	Avsatt skatt og feriepenger	5 548,00	3 375,00
	Leverandørgjeld	681,00	2 268,00
		6 229,00	5 643,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		259 548,22	260 147,52

Til årsmøtet i
Østmarkas Venner

Revisjonsberetning for 2007

Vi har revidert årsregnskapet for Østmarkas Venner for regnskapsåret 2007, som viser et underskudd på kr. 1 185,-. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av organisasjonens styre. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av organisasjonens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

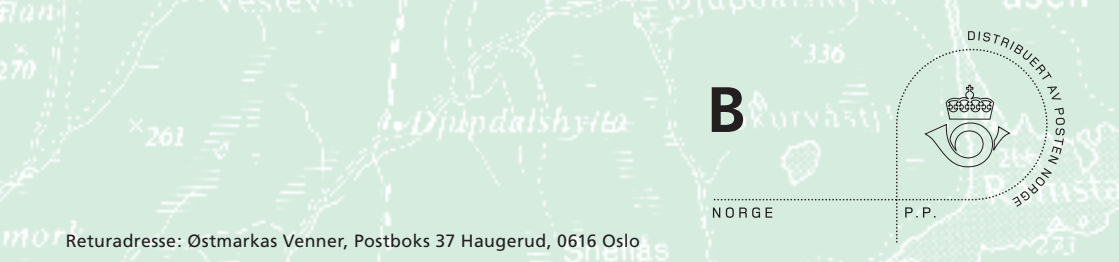
- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens økonomiske stilling 31. desember 2007 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- årsregnskapet er avgitt innenfor de rammer som er praksis når det gjelder de regnskapsprinsipper som anvendes for denne type organisasjoner

Kolbotn, 18. februar 2008

LST Revisjon AS

Hege Monica Dokken
Registrert revisor

Returadresse: Østmarkas Venner, Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo

Østmarkas Venner gjentar suksessen fra i høst og inviterer medlemmene til en annerledes og spennende

Vårdag i Østmarka, søndag 20. april kl. 11-15

Oppmøte på parkeringsplassen
ved Østmarksetra

Bli med på en vårtur i Østmarka, sammen med Cathrine Søberg. Vi henter kraft fra naturen og bevisstgjør våre sanser. Vi samles rundt bålet ved en vakker plass ved Nøkle vann, og kvitter oss med det vi ikke trenger mentalt og følelsesmessig. Hva er du villig til å gi slipp på for å få mer glød, glede og mot inn i livet ditt?

Ta med matpakke, termos og sitteunderlag.
Påmelding til cathrine@pippikraft.no innen 10. april.
Begrenset antall deltakere.

For mer informasjon om Cathrine, se
www.bedre-hverdag.no og www.pippikraft.no

Bli medlem du også!

Du som vil støtte Østmarkas Venner, bli medlem! Skriv navn og adresse her, klipp ut og send til: Østmarkas Venner, Postboks 37 Haugerud, 0616 Oslo

Navn: _____

Telefon: _____

Adresse: _____

Postnummer og -sted : _____

Kontingenten er kr 130 per år.
Borettslag, bedrifter og organisasjoner kr 260 per år.
Blankett vil bli tilsendt etter innmelding.

Eller meld deg inn via: www.ostmarkasvenner.no